בס"ד

עֶרְצֵיילוּנְג

דָאס לֶעבְּן אוּן שַׁאפְן פוּן

דָוִד הַמֶּלֶךְ

יָארְצֵייט שְׁבוּעוֹת

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

דִי יָאָרְצֵייט פוּן דָוִד הַמֶלֶךְ

יוֹם טוֹב שְׁבוּעוֹת אִיז דִי יָאָרְצֵייט פוּן דָוִד הַמֶלֶךְ, עֶר אִיז גֶעבּוֹירְן גֶעוָוארְן אִין יוֹם טוֹב שְׁבוּעוֹת אוּן עֶר אִיז אוֹיךְ נִפְטֶר גֶעוָוארְן אִין יוֹם טוֹב שְׁבוּעוֹת.

אִין מֶדְרָשׁ יַלְקוּט וֶוערְט גֶעבְּרֶענְגְט (יַלְקוּט שִׁמְעוֹנִי בְּרֵאשִׁית רֶמֶז מ״א) אַז דֶער אוֹיבֶּערְשְׁטֶער הָאט גֶעוִויזְן פַאר אָדָם הָרִאשׁוֹן אַלֶע דוֹרוֹת וָואס דַארְפְן גֶעבּוֹירְן וֶוערְן בִּיז וֶוען מָשִׁיחַ וֶועט קוּמֶען, אוּן וֶוען עֶר אִיז אָנְגֶעקוּמֶען צוּ דָוִד הַמֶלֶךְ הָאט עֶר גֶעזֶעהְן אַז עֶר גֵייט לֶעבְן נָאר דְרֵיי שָׁעָה, הָאט אָדָם הָרִאשׁוֹן גֶעפְרֶעגְט אוֹיבּ עֶר קֶען גֶעבְן פוּן זַיינֶע יָארְן אַ מַתָּנָה פַאר דָוִד הַמֶלֶךְ, הָאט דֶער אוֹיבֶּערְשְׁטֶער גֶעזָאגְט אַז יָא, אוּן אָדָם הָרִאשׁוֹן הָאט אִים גֶעגֶעבְן זִיבֶּעצִיג יָאר פוּן זַיין לֶעבְן.

דָוִד הַמֶלֶךְ אִיז אוֹיפְגֶעשְׁטַאנֶען יֶעדְן טָאג אִינְמִיטְן דִי נַאכְט, עֶר הָאט גֶעהַאט הֶעכֶער זַיין בֶּעט אַ פִידְל, אוּן אִינְמִיטְן

דִי נַאכְט הָאט גֶעבְלָאזְן אַ ווִינְט אוֹיף דִי פִידְל, און סְ'הָאט אָנְגֶעפַאנְגֶען צוּ זִינְגֶען, און אַזוֹי אִיז עֶר אוֹיפְגֶעשְׁטַאנֶען און עֶר הָאט גֶעלֶערְנְט דִי הֵיילִיגֶע תּוֹרָה בִּיז צוּפְרִי.

ווֶוען דָוִד הַמֶלֶךְ אִיז נָאךְ גֶעוֶוען גָאר יוּנְג, אִיז עֶר גֶעוֶוען אַ פַּאסְטוּךְ און גֶעפַּאשֶׁעט זַיין פָּאטֶערְ'ס שָׁאף, אֵיין טָאג אִיז עֶר פַארְקְרָאכְן מִיט זַיינֶע שֶׁעפֶּעלֶךְ אִין מִדְבָּר, פְּלוּצְלִינְג הָאט עֶר דֶערְזֶעהְן אַ בַּארְג הָאט עֶר נִישְׁט גֶעקְלֶערְט קֵיין סַאךְ, פוּן בַּארְג קֶען מֶען זִיךְ בֶּעסֶער אוּמְקוּקְן אוֹיף דִי שֶׁעפֶּעלֶךְ אַרוּם און אַרוּם, אִיז עֶר אַרוֹיפְגֶעגַאנְגֶען און זִיךְ רוּאִיג אַוֶועק גֶעזֶעצְט און זִיךְ צוּגֶעקוּקְט ווִי דִי שֶׁעפֶּעלֶךְ פַּאשֶׁען.

פְּלוּצְלִינְג הָאט זִיךְ דֶער בַּארְג אוֹיפְגֶעשְׁטֶעלְט, דָוִד הָאט זִיךְ זֵייעֶר דֶערְשְׁרָאקְן, עֶר דֶערזֶעט זִיךְ גָאר הוֹיךְ, דָאס אִיז דָאךְ נִישְׁט אַ בַּארְג, דָאס אִיז דָאךְ אַ ווִיזְל-טִיר (רְאֵם) דִי גְרֶעסְטֶע חַיָה אוֹיף דֶער וֶועלְט, אַזוֹי לַאנְג ווִי עֶר הָאט גֶעהוֹיעֶרְט און גֶעשְׁלָאפְן, הָאט עֶס אוֹיסְגֶעזֶען ווִי אַ בַּארְג, אָבֶּער וֶוען עֶר הָאט זִיךְ אוֹיפְגֶעשְׁטֶעלְט אִיז עֶס שׁוֹין גֶעוֶוען אוּמְמֶעגְלִיךְ

אַרָאפּצוּגֵיין וַוייל עֶר אִיז גֶעוֶוען זֵייעֶר הוֹיךְ, גֶעוַואלְד, וָואס טוּט מֶען יֶעצְט?.

הָאט דָוִד הַמֶּלֶךְ גֶעדַאוְונְט אַ הֵייסֶע תְּפִלָּה פַּארְ'ן אוֹיבֶּערְשְׁטְן: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הֶעלְף מִיר, רַאטֶעוֶוע מִיר פוּן דִי גֶעפֶערְלִיכֶע חַיָּה, אוֹיבּ דוּ וֶועסְט מִיר יֶעצְט רַאטֶעוֶוען, וֶועל אִיךְ זֶעהְן צוּ בּוֹיעֶן אַ הֵיילִיג הוֹיז דִי בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, הוּנְדֶערְט אֵיילְן דִי לֶענְג, אַזוֹי לַאנְג וִוי אֵיינֶע פוּן דִי הֶערְנֶער פוּן דֶעם ווִיזְל-טִיר".

דֶער אוֹיבֶּערְשְׁטֶער הָאט זִיךְ צוּגֶעהֶערְט זֵיינֶע תְּפִלּוֹת, אוּן גֶעשִׁיקְט אַ לֵייבּ אַקֶעגְן, וֶוען דֶער ווִיזְל-טִיר הָאט דֶערְזֶען דֶעם לֵייבּ, דֶער קֶענִיג פוּן אַלֶע חַיּוֹת, הָאט עֶר פַאר כָּבוֹד זִיךְ אַרָאפּ גֶעבּוֹיגְן, אוּן דָוִד אִיז שְׁנֶעל אַרָאפּ גֶעלָאפְן פוּן דָארְט.

אָבֶּער דָא דֶערְזֶעהְט עֶר זִיךְ מִיט אַ פְרִישֶׁע צָרָה, אַז גְרָאד אַקֶעגְן אִים שְׁטֵייט אַ ווִילְדֶער לֵייבּ, הָאט דָוִד נָאכְאַמָאל מִתְפַּלֵל גֶעוֶוען צוּם הֵיילִיגְן בַּאשֶׁעפֶער, "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, פּוּנְקְט ווִי דוּ הָאסְט מִיר מַצִיל גֶעוֶוען פוּן דִי הֶערְנֶער פוּן דֶעם ווִיזְל-טִיר, זַיי מִיר אוֹיךְ מַצִיל פוּן דִי מוֹיל פוּן דִי לֵייבּ

״הוֹשִׁיעֵנִי מִפִּי אַרְיֵה וּמִקַּרְנֵי רֵמִים עֲנִיתָנִי״ און דֶער אויבֶּערְשְׁטֶער הָאט אִים גֶעהָאלְפְן און עֶר אִיז נִיצוֹל גֶעוָוארְן.

(מדרש שוחר טוב כ״ב)

דָוִד הַמֶּלֶךְ׳ס חָכְמָה קֶען מֶען זֶעהְן פוּן דִי מַעֲשֶׂה וָואס מִיר בְּרֶענְגֶען דָא אַרָאפּ:

אִין אַ שְׁטָאט הָאט גֶעוואוֹינְט אַ רֵייכֶע פְרוֹי אַ אַלְמָנָה וָואס אִיר מַאן הָאט אִיר אִיבֶּער גֶעלָאזְט אַ גְרוֹיסֶע יְרוּשָּׁה, אַסַאךְ גֶעלְט, נָאךְ וָואס אִיר מַאן אִיז נִפְטָר גֶעוָוארְן אִיז דִי פְרוֹי גֶעבְּלִיבְּן אַלֵיין וֵוייל זִי הָאט נִישְׁט גֶעהַאט קֵיין קִינְדֶער, הָאט זִי בַּאשְׁלָאסְן צוּ גֵיין וואוֹינֶען אַ שְׁטִיקְל צֵייט אִין אַ צְוֵוייטֶע שְׁטָאט וואוּ עֶס הָאבְּן גֶעוואוֹינְט אִירֶע קְרוֹבִים, אָבֶּער זִי הָאט נִישְׁט גֶעוואוּסְט וואוּ צוּ אִיבֶּערְלָאזְן אִירֶע גֶעלְט.

בִּיז עֶס אִיז אִיר אֵיינְגֶעפַאלְן אַ גוּטֶע עֵצָה, זִי הָאט אַרֵיינְגֶעלֵייגְט אַלֶע גֶעלְט אִין גְרוֹיסֶע קְרִיגֶעלֶעךְ, און זִי הָאט אַרוֹיף גֶעגָאסְן אוֹיף דֶעם הָאנִיג, בִּיז עֶס אִיז גֶעוָוארְן צוּגֶעדֶעקְט דִי גֶעלְט און עֶס הָאט אוֹיסְגֶעקוּקְט אַזוֹי וִוי

קְרִיגְלֶעךְ פון הָאנִיג, נָאכְדֶעם הָאט זִי עֶס אַרִיבֶּער גֶעטְרָאגְן צוּם שָׁכֵן און זִי הָאט אִים גֶעבֶּעטְן אוֹיב זִי קֶען עֶס אִיבֶּערְלָאזְן בֵּיי אִים בִּיז וֶוען זִי קוּמְט צוּרִיק, דֶער שָׁכֵן הָאט מַסְכִּים גֶעוֶוען און דִי פְרוֹי אִיז אַוֶועק גֶעפָארְן פון דָארְט רוּאִיגֶערְהֵייט.

אַ שְׁטִיקְל צֵייט שְׁפֶּעטֶער הָאט דֶער שָׁכֵן חֲתוּנָה גֶעמַאכְט זַיין זוּהְן, און אוֹיף דִי סְעוּדָה פון דִי חֲתוּנָה הָאט מֶען צוּגֶעגְרֵייט עֶפֶּעס אַ עֶסְן וָואס אִיז גֶעוֶוען גֶעמַאכְט מִיט הָאנִיג, און עֶס הָאט זִיךְ פּוּנְקְט גֶעעֶנְדִיגְט דִי הָאנִיג, הָאט זִיךְ דֶער שָׁכֵן דֶערְמַאנְט אִין דִי קְרִיגְלֶעךְ הָאנִיג וָואס דִי פְרוֹי הָאט בֵּיי אִים אִיבֶּערְגֶעלָאזְט פַאר וֶוען זִי אִיז אַוֶועק גֶעפָארְן, און עֶר הָאט גֶעטְרַאכְט צוּ זִיךְ אַז עֶר וֶועט יֶעצְט בָּארְגְן אַבִּיסְל פון אִירֶע הָאנִיג און עֶר וֶועט עֶס שְׁפֶּעטֶער בַּאצָאלְן.

אִינְמִיטְן וֶוען עֶר גִיסְט אַרָאפּ פון דִי קְרִיגְלֶעךְ הָאנִיג הָאט עֶר גֶעזֶעהְן וִוי עֶפֶּעס בְּלִיטְשְׁקֶעט פַאר זַיינֶע אוֹיגְן, הָאט עֶר גֶעזֶעהְן אַז דָאס אִיז גֶעלְט, עֶר נֶעמְט אַרוֹיס נָאךְ פון דִי הָאנִיג בִּיז עֶר זֶעהְט אַז דִי קְרִיגְל אִיז פִיל מִיט גֶעלְט פון אוּנְטְן, עֶר גֵייט קוּקְן בֵּיי דִי צְוֵוייטֶע קְרִיגְל זֶעהְט עֶר אוֹיךְ אַז עֶס אִיז אָנְגֶעפִילְט מִיט גֶעלְט און נָאר פון אוֹיבְן אִיז דָא הָאנִיג, און

אַזוֹי אִיז גֶעוֶוען בֵּיי דִי אַנְדֶערֶע קְרִיגְלֶעךְ, אַלֶעס אִיז גֶעוֶוען פִּיל מִיט גָאלְדֶענֶע מַטְבֵּעוֹת פוּן אוּנְטְן.

וֶוען דֶער שָׁכֵן הָאט גֶעזֶעהְן דֶער גְרוֹיסֶער אוֹצָר וָואס עֶר הָאט אִין שְׁטוּבּ, הָאט אִים דֶער יֵצֶר הָרָע צוּגֶערֶעדְט אַז עֶר זָאל צוּנֶעמֶען דִי גֶעלְט אוּן עֶר זָאל אָנְפִילְן דִי קְרִיגְלֶעךְ מִיט אַנְדֶערֶע הָאנִיג, אוּן וֶוען דִי פְרוֹי וֶועט צוּרִיק קוּמֶען וֶועט זִי צוּרִיק בַּאקוּמֶען פוּן אִים קְרִיגְלֶעךְ פוּן הָאנִיג, אוּן עֶר וֶועט וֶוערְן אַ גְרוֹיסֶער עוֹשֶׁר, אוּן אַזוֹי הָאט עֶר גֶעטוּהְן, עֶר הָאט זִיךְ נִישְׁט גֶעקֶענְט אֵיינְהַאלְטְן אוּן גֶעפָאלְגְט דֶעם יֵצֶר הָרָע אוּן גֶעמַאכְט אַזַא גְרוֹיסֶע עֲבֵירָה פוּן גְנֵיבָה.

נָאךְ אַפָּאר יָאר אִיז דִי פְרוֹי צוּרִיק גֶעקוּמֶען צוּ אִיר שְׁטָאט, אוּן זִי אִיז גֶעגַאנְגֶען צוּ דֶעם שָׁכֵן אָפְּצוּנֶעמֶען דִי קְרִיגְלֶעךְ וָואס זִי הָאט בַּאהַאלְטְן בֵּיי אִים, הָאט אִיר דֶער שָׁכֵן גֶעגֶעבְן דִי קְרִיגְלֶעךְ פוּן הָאנִיג וָואס עֶר הָאט אָנְגֶעפִילְט, אוּן זִי אִיז אַהֵיים מִיט דֶעם אִין שְׁטוּבּ, אוּן וִוי פִינְסְטֶער אִיז אִיר גֶעוָוארְן פַאר דִי אוֹיגְן וֶוען זִי הָאט אוֹיסְגֶעלֵיידִיגְט דִי קְרִיגְלֶעךְ צוּ זֶעהְן אַז עֶס אִיז נִישְׁטָא גָארְנִישְׁט קֵיין גֶעלְט אוּן אַלֶעס אִיז אָנְגֶעפִילְט נָאר מִיט הָאנִיג אַלֵיין.

דִי פְרוֹי הָאט אָנְגֶעהוֹיבְּן זֵייעֶר צוּ וֵויינֶען, גֶעוַואלְד, וָואס טוּט מֶען דָא? אִיר גַאנְצֶע פַארְמֶעגְן אִיז גֶעוֶוען אִין דִי קְרִיגְלֶעךְ אוּן יֶעצְט הָאט זִי אַלֶעס פַארְלוֹירְן, וָואס וֶועט יֶעצְט זַיין? פוּן וָואס וֶועט זִי יֶעצְט לֶעבְּן?

אִיז דִי פְרוֹי גֶעגַאנְגֶען צוּם שָׁכֵן אוּן זִי הָאט אָנְגֶעהוֹיבְּן צוּ שְׁרֵייעֶן עֶר זָאל אִיר צוּרִיק גֶעבְּן דִי גְנֵיבָה וָואס עֶר הָאט פוּן אִיר גֶע׳גַנְבֶ׳עט, הָאט אִיר דֶער שָׁכֵן גֶעזָאגְט, וָואסְפַארַא שְׁטוּת אִיז אַרֵיין אִין דִיר? וָואס עֶפֶּעס פַאלְט דִיר אֵיין אַזַא זַאךְ אַז אִיךְ הָאבּ עֶפֶּעס גֶע׳גַנְבֶ׳עט פוּן דִיר, אִיךְ הָאבּ בַּאקוּמֶען פוּן דִיר קְרִיגְלֶעךְ פוּן הָאנִיג אוּן אִיךְ הָאבּ דִיר דָאס צוּרִיק גֶעגֶעבְּן גַאנְצֶערְהֵייט.

דִי פְרוֹי הָאט גֶעוֵויינְט אוּן גֶעשְׁרִיגְן, נֵיין נֵיין, עֶס אִיז גֶעוֶוען פִיל מִיט גֶעלְט, אוּן נָאר פוּן אוֹיבְן הָאבּ אִיךְ גֶעלֵייגְט הָאנִיג, אָבֶּער דֶער שָׁכֵן הָאט אִיר גֶעזָאגְט אַז עֶר וֵוייסְט פוּן גָארְנִישְׁט אוּן עֶר הָאט אִיר אַלֶעס צוּרִיק גֶעגֶעבְּן גַאנְצֶערְהֵייט אַזוֹי וִוי עֶר הָאט עֶס בַּאקוּמֶען פוּן אִיר.

דִי פְרוֹי הָאט גֶעזֶעהְן אַז עֶס וֶועט אִיר גָארְנִישְׁט הֶעלְפְן קֵיין וֵויינֶען אוּן קְלָאגְן, אִיז זִי גֶעגַאנְגֶען צוּ דִי שׁוֹפְטִים אוּן זִי

הָאט זֵיי פַארְצֵיילְט וָואס עֶס הָאט פַּאסִירְט, דִי שׁוֹפְטִים הָאבְּן אִיר גֶעפְרֶעגְט: דוּ הָאסְט עֵדוּת וָואס הָאבְּן גֶעזֶעהְן וִוי אַזוֹי דוּ לֵייגְסְט עֶס אַרֵיין אִין דִי קְרִיגְלֶעךְ?, הָאט דִי פְּרוֹי גֶעעֶנְטְפֶערְט: נֵיין, קֵיינֶער הָאט נִישְׁט גֶעזֶעהְן וֵוייל זִי הָאט נִישְׁט גֶעוָואלְט אַז מְ׳זָאל זֶעהְן וואוּ זִי לֵייגְט דִי גֶעלְט אוּן מְ׳וֶועט עֶס גַנְבֶ׳עֶנֶען, אוֹיבּ אַזוֹי – הָאבְּן אִיר דִי שׁוֹפְטִים גֶעזָאגְט – קֶענֶען מִיר דִיר גָארְנִישְׁט הֶעלְפְן.

אִיז דִי פְּרוֹי גֶעגַאנְגֶען צוּ שָׁאוּל הַמֶלֶךְ, אוּן זִי הָאט זִיךְ אוֹיסְגֶעוֵויינְט פַאר אִים, אָבֶּער אוֹיךְ שָׁאוּל הָאט נִישְׁט גֶעטְרָאפְן קֵיין שׁוּם עֵצָה וִוי אַזוֹי צוּ אוֹיפְוֵוייזְן אִיר גֶערֶעכְטִיגְקֵייט, אָן קֵיין עֵדוּת קֶען אִיךְ דִיר נִישְׁט הֶעלְפְן. אוּן אַזוי אִיז דִי פְּרוֹי אַהֵיים גֶעגַאנְגֶען צוּבְּרָאכֶענֶערְהֵייט.

אוֹיפְן וֶועג נָאנְט צוּ בֵּית לָחֶם הָאט זִי בַּאגֶעגְנְט אַ קְבוּצָה פוּן יוּנְגְלֶעךְ וָואס הָאבְּן זִיךְ גֶעשְׁפִּילְט, אוּן צְוִוישְׁן זֵיי אִיז אוֹיךְ גֶעוֶוען דָוִד הַמֶלֶךְ וָואס אִיז נָאךְ גֶעוֶוען אַ קִינְד.

דָוִד הָאט גֶעזֶעהְן וִוי דִי פְּרוֹי וֵויינְט, הָאט עֶר אִיר גֶעפְרֶעגְט פַארְוָואס וֵויינְסְטוּ? הָאט זִי אִיהְם פַארְצֵיילְט דִי

גַאנְצֶע מַעֲשֶׂה אַז מְ'הָאט אִיר בַּא'גַנְבֶ'עט דִי גַאנְצֶע גֶעלְט אוּן קֵיינֶער קֶען אִיר נִישְׁט הֶעלְפְן.

הָאט אִיר דָוִד גֶעזָאגְט: אִיךְ קֶען דִיר הֶעלְפְן, גֵיי שׁוֹין צוּרִיק צוּ שָׁאוּל הַמֶלֶךְ אוּן זָאג אִים אַז אִיךְ הָאבּ אַ וֶועג וִוי אַזוֹי צוּ אוֹיפְוֵייזְן דֵיין גֶערֶעכְטִיגְקֵייט.

אִיז דִי פְרוֹי צוּרִיק גֶעגַאנְגֶען צוּ שָׁאוּל הַמֶלֶךְ אוּן אִים גֶעזָאגְט אַז סְ'אִיז דָא אַ יוּנְגֶל דָוִד וָואס עֶר זָאגְט אַז עֶר קֶען אוֹיפְוֵייזְן אַז אִיךְ בִּין גֶערֶעכְט, הָאט שָׁאוּל הַמֶלֶךְ גֶעלָאזְט רוּפְן דָוִד אוּן הָאט אִים גֶעפְרֶעגְט: וִוי אַזוֹי קֶענְסְטוּ אוֹיפְוֵייזְן אַז דִי פְרוֹי אִיז גֶערֶעכְט?

הָאט דָוִד גֶעזָאגְט: דֶער קֶענִיג זָאל הֵייסְן מְ'זָאל אַהֶער בְּרֶענְגֶען דֶעם שָׁכֵן אוּן אוֹיךְ דִי לֵיידִיגֶע קְרִיגְלֶעךְ, אוּן אוֹיבּ סְ'אִיז רִיכְטִיג אַז עֶס אִיז גֶעוֶועןְ דָארְט גָאלְדֶענֶע מַטְבֵּעוֹת, דֶעמָאלְטְס אִיז זִיכֶער גֶעוָוארְן צוּגֶעקְלֶעבְּט צוּ דִי וֶוענְט פוּן דִי קְרִיגְלֶעךְ אוּן דֶער גַנֶב הָאט עֶס נִישְׁט בַּאמֶערְקְט.

שָׁאוּל הַמֶלֶךְ הָאט טַאקֶע בַּאלְד גֶעהֵייסְן מְ'זָאל לָאזְן רוּפְן דֶעם שָׁכֵן אוּן אוֹיךְ דִי פְרוֹי מִיט דִי לֵיידִיגֶע קְרִיגְלֶעךְ, וֶוען אַלֶע

זֶענֶען שׁוֹין גֶעוֶוען דָארְט הָאט דָוִד גֶעפְרֶעגְט פַאר דֶעם שָׁכֵן: דָאס אִיז דִי קְרִיגְלֶעך וָואס דִי פְרוֹי הָאט אִיבֶּערְגֶעלָאזְט בֵּיי דִיר, הָאט דֶער שָׁכֵן גֶעֶנְטְפֶערְט, יָא, אָבֶּער דִי קְרִיגְלֶעך אִיז גֶעוֶוען אָנְגֶעפִילְט מִיט הָאנִיג אוּן דָאס הָאבּ אִיךְ אִיר צוּרִיק גֶעגֶעבְּן וֶוען זִי אִיז צוּרִיק גֶעקוּמֶען.

דָוִד הָאט גֶענוּמֶען דִי קְרִיגְלֶעך אוּן עֶס אַרָאפּ גֶעוָוארְפְן אוֹיף דִי עֶרְד אוּן עֶס צוּבְּרָאכְן אֵיינֶע נָאךְ דִי אַנְדֶערֶע, אַלֶע הָאבְּן זִיךְ גֶעוואוּנְדֶערְט צוּ זֶעהְן וָואס דָוִד טוּהְט, וָואס עֶפֶּעס צוּבְּרֶעכְט עֶר אַלֶע קְרִיגְלֶעך, פְּלוּצְלִינְג הָאט מֶען גֶעזֶעהְן וִוי אַזוֹי צְוֵויי גָאלְדֶענֶע מַטְבֵּעוֹת אִיז צוּגֶעקְלֶעבְּט צוּ דִי וֶוענְט פוּן אֵיינֶע פוּן דִי קְרִיגְלֶעך פוּן אִינֶעוֵוינִיג, אוּן אַלֶע זֶענֶען גֶעשְׁטַאנֶען אוּן גֶעשְׁטוֹינְט צוּ זֶעהְן וִוי אַזוֹי דִי גֶערֶעכְטִיגְקֵייט פוּן דִי פְרוֹי הָאט זִיךְ אַרוֹיס גֶעוִויזְן פַאר יֶעדְן אֵיינֶעם אַז עֶס אִיז טַאקֶע גֶעוֶוען דָארְט גֶעלְט.

דֶער שְׁלֶעכְטֶער שָׁכֵן וֶוען עֶר הָאט גֶעזֶעהְן אַז מְ׳הָאט אִים גֶעכַאפְּט מִיט דִי גְנֵיבָה אַז עֶר הָאט צוּגֶענוּמֶען דָאס גֶעלְט וָואס אִיז גֶעוֶוען אִין דִי קְרִיגְלֶעך פוּן דִי פְרוֹי הָאט עֶר זִיךְ גְלֵייךְ מוֹדֶה גֶעוֶוען, אוּן עֶר אִיז פַארְשֶׁעמְטֶערְהֵייט אַהֵיים גֶעגַאנְגֶען

און בַּאצָאלְט פַאר דִי פְּרוֹי דִי גַאנְצֶע גֶעלְט. און אַלֶע הָאבְּן בַּאוואונְדֶערְט דִי קְלוּגְשַׁאפְט פון דָוִד הַמֶלֶךְ.

דֶער אוֹיבֶּערְשְׁטֶער הָאט גֶעזָאגְט פַאר שְׁמוּאֵל הַנָבִיא עֶר זָאל גֵיין קֵיין בֵּית לָחֶם צו זַאלְבְּן אֵיינֶעם פון יִשַׁי׳ס קִינְדֶער פַאר אַ קֶענִיג אוֹיף דִי אִידְן, דֶער אוֹיבֶּערְשְׁטֶער הָאט אִים נִישְׁט פָּארְאוֹיס גֶעזָאגְט וֶועלְכֶע קִינְד פון יִשַׁי׳ס קִינְדֶער זָאל עֶר זַאלְבְּן, הָאט שְׁמוּאֵל צום עֶרְשְׁט פְּרָאבִּירְט צו זַאלְבְּן דִי אַנְדֶערֶע בְּרוּדֶער׳ס, וֵוייל זֵיי זֶענֶען גֶעוֶוען עֶלְטֶער, אָבֶּער דֶער שֶׁמֶן אִיז אַנְטְלָאפְן פון זֵיי, וֶוען עֶר אִיז אָבֶּער גֶעקוּמֶען צו דָוִד׳ן אִיז דֶער שֶׁמֶן פָּארְאוֹיס גֶעלָאפְן און פון זִיךְ אַלֵיין אַרוֹיף גֶעגָאסְן אוֹיף דָוִד הַמֶלֶךְ׳ס קָאפּ. (ילקוט חדש)

דָוִד הַמֶלֶךְ אִיז גֶעוָוארְן דֶער קֶענִיג פון דִי אִידִישֶׁע קִינְדֶער, נָאךְ וֶוען עֶר הָאט מִלְחָמֶה גֶעהַאלְטְן מִיט דִי פְּלִישְׁתִּים וֶוען עֶר אִיז נָאךְ גֶעוֶוען אַ יוּנְגְל, דִי פְּלִישְׁתִּים הָאבְּן גֶעהֶערְט אַז שָׁאוּל הַמֶלֶךְ פִּילְט זִיךְ נִישְׁט גוּט, הָאבְּן זֵיי גֶעזָאגְט אַז יֶעצְט

אִיז דִי צַייט צוּ מִלְחָמָה הָאלְטְן מִיט דִי אִידְן וַוייל זַייעֶר קֶענִיג שָׁאוּל אִיז נִישְׁט גֶעזוּנְט, גָלְיַת אִיז אַרוֹיס גֶעקוּמֶען מִיט פִּיל סָאלְדַאטְן מִלְחָמָה הַאלְטְן מִיט דִי אִידְן קֵיין יְרוּשָׁלַיִם, גָלְיַת הָאט אָנְגֶעפַאנְגֶען צוּ רֶעדְן זַייעֶר מִיאוּס אַקֶעגְן דֶער אֵייבִּישְׁטֶער אוּן אַקֶעגְן דִי אִידְן, דִי אִידְן הָאבְּן מוֹרֶא גֶעהַאט פוּן גָלְיַת וַוייל עֶר אִיז גֶעוֶוען זַייעֶר אַ הוֹיכֶער מֶענְטְשׁ אַ גְרוֹיסֶער גִיבּוֹר אוּן עֶר הָאט זִיךְ אָנְגֶעטוּהְן שְׁטַארְקֶע קְלֵיידֶער פוּן אַ מִלְחָמָה.

דָוִד הַמֶלֶךְ אִיז גֶעוֶוען דֶעמָאלְטְס אַ פַּאסְטֶעכֶער פוּן דִי שָׁאף פוּן זַיין טַאטֶע יִשַׁי, זַיין טַאטֶע יִשַׁי הָאט אַהֵיים גֶערוּפְן דָוִד עֶר זָאל גֵיין קוּקְן וָואס ס׳טוּט זִיךְ מִיט זַיינֶע קִינְדֶער וָואס זֶענֶען גֶעגַאנְגֶען צוּ דִי מִלְחָמָה אַקֶעגְן גָלְיַת מִיט דִי פְּלִישְׁתִּים, דָוִד קוּמְט אָן צוּ דִי מִלְחָמָה הָאט עֶר גֶעטְרָאפְן דָארְט זַיינֶע בְּרוּדֶער אוּן דָוִד הֶערְט וִוי אַזוֹי גָלְיַת שְׁרֵייט נָאכְאַמָאל זַייעֶר מִיאוּס ״אִיךְ הָאב נִישְׁט קֵיין מוֹרֶא פוּן קֵיינֶעם נִישְׁט פוּן דֶער אֵייבִּישְׁטֶער אוּן נִישְׁט פוּן דִי אִידְן״.

דָוִד הָאט זִיךְ זַייעֶר אוֹיפְגֶערֶעגְט אוֹיף גָלְיַת וָואס עֶר שְׁרֵייט אַזֶעלְכֶע טָמֵא׳נֶע וֶוערְטֶער, אוּן דָוִד וִויל גֵיין מִלְחָמָה

הַאלְטְן מִיט גָלְיַת, אָבֶער שָׁאוּל הַמֶלֶךְ זָאגְט פַאר דָוִד: ״נֵיין, דוּ בִּיסְט נָאךְ אַ קְלֵיינֶער און דוּ קֶענְסְט נָאכְנִישְׁט גֵיין מִלְחָמֶה הַאלְטְן״, הָאט דָוִד פַארְצֵיילְט פַאר שָׁאוּל אַז אֵיינְמָאל וֶוען עֶר הָאט גֶעפַּאשֶׁעט מִיט דִי שָׁאף אִיז גֶעקוּמֶען אַ לֵייבּ און אַ בֶּער זֵיי הָאבְּן אִיהְם גֶעוָואלְט פַארְצוּקְן זֵיינֶע צִיגֶעלֶעךְ, און דֶער אֵייבִּישְׁטֶער הָאט אִיהְם גֶעהָאלְפְן עֶר הָאט גֶעקֶענְט הַארְגֶענֶען דִי לֵייבּ און דִי בֶּער אַפִילוּ זֵיי זֶענֶען גָאר שְׁטַארְק און אַזוֹי אוֹיךְ יֶעצְט וֶועט מִיר דֶער אֵייבִּישְׁטֶער הֶעלְפְן.

וֶוען שָׁאוּל הַמֶלֶךְ הָאט דָאס גֶעהֶערְט הָאט עֶר גֶעלָאזְט פַאר דָוִד גֵיין מִלְחָמֶה הַאלְטְן מִיט גָלְיַת, דָוִד הָאט גֶענוּמֶען אַ שְׁטֶעקְן מִיט פִינֶעף שְׁטֵיינֶער און אִיז גֶעגַאנְגֶען מִלְחָמֶה הַאלְטְן מִיט גָלְיַת, וֶוען גָלְיַת הָאט גֶעזֶעהְן אַז דָוִד אַ קְלֵיינֶער בָּחוּר׳ל קוּמְט מִלְחָמֶה הַאלְטְן מִיט אַ שְׁטֶעקְן, שְׁרֵייט גָלְיַת ״דוּ מֵיינְסְט אַז אִיךְ בִּין אַ הוּנְט, אִיךְ הָאבּ נִישְׁט מוֹרָא פוּן דִיר מִיט דֵיין שְׁטֶעקְן״.

דָוִד הָאט גֶעעֶנְטְפֶערְט פַאר גָלְיַת ״דוּ קוּמְסְט מִלְחָמֶה הַאלְטְן מִיט אַ שְׁוֶוערְד און אִיךְ קוּם מִלְחָמֶה הַאלְטְן מִיט דֶער אֵייבִּישְׁטֶער׳ס נָאמֶען״.

דָוִד הָאט גֶעדַאוְונְט צוּ דֶער אֵייבִּישְׁטֶער אַז עֶר זָאל אִיהְם הֶעלְפְן, דָוִד הָאט גֶעוָוארְפְן אַ שְׁטֵיין אוֹיף גָלְיַת אוּן סְ'אִיז אִיהְם גֶעלוּנְגֶען פּוּנְקְט אוֹיף זֵיין קָאפּ אוּן אַזוֹי אִיז עֶר אַרָאפּ גֶעפַאלְן אוּן אִיז גֶעשְׁטָארְבְּן, אוּן אַלֶע פְּלִישְׁתִּים גוֹיִם זֶענֶען אַוֶועק גֶעלָאפְן וֵוייל זֵיי הָאבְּן מוֹרֶא גֶעהַאט פוּן דִי אִידִישֶׁע קִינְדֶער, דִי אִידְן הָאבְּן גֶעזֶעהְן דִי גְרוֹיסֶע נִסִים פוּן דֶער אֵייבִּישְׁטֶער, אוּן נָאכְדֶעם אִיז דָוִד גֶעוָוארְן "דָוִד הַמֶלֶךְ" דֶער קֶענִיג פוּן דִי אִידְן.

דָוִד הַמֶלֶךְ הָאט גֶעבֶּעטְן פַאר דִי אֵייבִּישְׁטֶער אַז דֶער אֵייבִּישְׁטֶער זָאל אִיהְם אוֹיסְזָאגְן וֶוען עֶר וֶועט גֵייט שְׁטַארְבְּן, הָאט אִים דֶער אֵייבִּישְׁטֶער גֶעזָאגְט אַז עֶס אִיז דָא אַ גְזֵירֶה אַז מְ'זָאגְט נִישְׁט אוֹיס פַאר אַ מֶענְטְשׁ וֶוען עֶר גֵייט שְׁטַארְבְּן, הָאט דָוִד הַמֶלֶךְ גֶעבֶּעטְן אַז דֶער אֵייבִּישְׁטֶער זָאל אִים כָאטְשׁ זָאגְן אִין וֶועלֶכֶע טָאג וֶועט עֶר שְׁטַארְבְּן, הָאט אִיהְם דֶער אֵייבִּישְׁטֶער אוֹיסְגֶעזָאגְט אַז עֶר וֶועט שְׁטַארְבְּן אִין שַׁבָּת, הָאט דָוִד הַמֶלֶךְ גֶעבֶּעטְן פַאר דִי אֵייבִּישְׁטֶער אַז עֶר וִויל שְׁטַארְבְּן זוּנְטִיג וֵוייל שַׁבֶּת וֶועט נִישְׁט זֵיין וֶוער עֶס זָאל זִיךְ בַּאשֶׁעפְטִיגְן

מִיט אִיהְם אִיהְם צוּ בַּאעֶרְדִיגְן, הָאט אִיהְם דֶער אֵייבִּישְׁטֶער גֶעזָאגְט אַז עֶס אִיז גֶעקוּמֶען דִי צֵייט אַז זֵיין זוּהְן שְׁלֹמֹה זָאל קֶענִיגְן אוּן אֵיין קֶענִיגְרֵייךְ קֶען נִישְׁט אָנְרִירְן דִי צְוֵוייטֶע קֶענִיגְרֵייךְ אַפִילוּ מִיט אֵיין מִינוּט, הָאט דָוִד הַמֶלֶךְ גֶעבֶּעטְן אַז עֶר וִויל שְׁטַארְבְּן פְרֵייטִיג, הָאט דֶער אֵייבִּישְׁטֶער גֶעזָאגְט, חָלִילָה צוּ פַארְוֵוייִנִיגֶערְן אֵיין טָאג פוּן לֶעבְּן, וֵוייל יֶעדְן טָאג אִיז אַשָׁאד וָואס דוּ וֶועסְט נִישְׁט קֶענֶען לֶערְנֶען תּוֹרֶה, אוּן דֵיין תּוֹרֶה אִיז חָשׁוּב אִין הִימְל מֶער פוּן טוֹיזְנְט עוֹלוֹת וָואס דֵיין זוּהְן שְׁלֹמֹה הַמֶלֶךְ וֶועט מַקְרִיב זֵיין אִין בֵּית הַמִקְדָשׁ.

פוּן דֶעמָאלְטְס אִיז דָוִד הַמֶלֶךְ יֶעדֶע שַׁבָּת גֶעזִיצְן אַ גַאנְץ שַׁבָּת אוּן גֶעלֶערְנְט תּוֹרֶה כְּדֵי דֶער מַלְאַךְ הַמָוֶת זָאל נִישְׁט הָאבְּן קֵיין שְׁלִיטֶה אוֹיף אִיהְם, וֶוען עֶס אִיז אָנְגֶעקוּמֶען זֵיין צֵייט וָואס עֶר הָאט גֶעדַארְפְט נִפְטֶר וֶוערְן, דָאס אִיז גֶעוֶוען אִין שַׁבָּת יוֹם טוֹב שְׁבוּעוֹת אוּן דֶער מַלְאַךְ הַמָוֶת אִיז גֶעקוּמֶען צוּנֶעמֶען זֵיין נְשָׁמֶה אוּן עֶר הָאט נִישְׁט גֶעקֶענְט וֵוייל דָוִד הַמֶלֶךְ הָאט גֶעלֶערְנְט תּוֹרֶה.

נָאךְ אַפָּאר שָׁעָה אִיז גֶעגַאנְגֶען דֶער מַלְאָךְ הַמָוֶת אוּן עֶר הָאט גֶעשָׁאקְלְט אַסַאךְ בֵּיימֶער אוּן מְ'הָאט גֶעהֶערְט אַ

שְׁטאַרְקֶע רַעַש און דָוִד הַמֶּלֶךְ הָאט זִיךְ זֵייעֶר דֶערְשְׁרָאקְן אִיז עֶר גֶעלָאפְּן קוּקְן וָואס אִיז דִי גְרוֹיסֶע רַעַש און עֶר הָאט מַמְשִׁיךְ גֶעוֶוען צוּ לֶערְנֶען אוֹיפְן וֶועג, און עֶר אִיז אַרָאפּ גֶעגַאנְגֶען דִי טְרֶעפְּן אִינְמִיטְן הָאט זִיךְ צוּבְרָאכְן אֵיין טְרֶעפּ און דֶעמָאלְטְס הָאט דָוִד הַמֶּלֶךְ מַפְסִיק גֶעוֶוען אֵיין סְקוּנְדֶע פוּן לֶערְנֶען, הָאט דֶער מַלְאָךְ הַמָּוֶת אוֹיסְגֶענוּצְט דִי מִינוּט און הָאט צוּגֶענוּמֶען זַיין נְשָׁמֶה פוּן אִיהְם, און זַיין נְשָׁמֶה אִיז אַרוֹיס בְּטַהֲרֶה אִין שַׁבָּת קוֹדֶש.

דָוִד הַמֶּלֶךְ אִיז גֶעלִיגְן אַזוֹי אִין גָארְטְן אוֹיפְן זוּן וַוייל שַׁבָּת טָאר מֶען נִישְׁט זִיךְ בַּאשֶׁעפְטִיגְן מִיט אַ טוֹיטֶער מֶענְטְש, און זַיין זוּהְן שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ הָאט גֶערוּפְן דִי אָדְלֶער׳ס און זֵיי הָאבְן אוֹיסְגֶעשְׁפְּרֵייט זֵייעֶרֶע בְּרֵייטֶע פְלִיגְלֶען הֶעכֶער דָוִד הַמֶּלֶךְ אַז סְ׳זָאל נִישְׁט שַׁיינֶען דִי זוּן, און אַזוֹי זֶענֶען זֵיי גֶעוֶוען דָארְט בִּיז מוֹצָאֵי שַׁבָּת.

וַוייל דָוִד הַמֶּלֶךְ אִיז נִפְטַר גֶעוָוארְן יוֹם טוֹב שְׁבוּעוֹת פִּירְט מֶען זִיךְ אִין שְׁבוּעוֹת צוּ זָאגְן דִי סֵפֶר תְּהִלִּים וָואס דָוִד הַמֶּלֶךְ הָאט גֶעמַאכְט.

דָוִד הַמֶלֶךְ הָאט גֶעבֶּעטְן פוּן דֶער אוֹיבֶּערְשְׁטֶער מִיט זַיין גְרוֹיס עֲנִיוּוּת עֶר זָאל אִים וַוייזְן אַ צֵייכְן אַז יֶעדֶער זָאל וִויסְן אַז דֶער אוֹיבֶּערְשְׁטֶער הָאט אִים מוֹחֵל גֶעוֶוען זַיינֶע עֲבֵירוֹת, הָאט אִים דֶער אוֹיבֶּערְשְׁטֶער צוּגֶעזָאגְט אַז וֶוען שְׁלֹמֹה זַיין זוּהְן וֶועט קֶענִיגְן וֶועט עֶר טוּהְן זַיין פַארְלַאנְג.

וֶוען שְׁלֹמֹה הַמֶלֶךְ הָאט גֶעעֶנְדִיגְט מִיטְן בּוֹיעֶן דָאס בֵּית הַמִקְדָשׁ, הָאט עֶר גֶעוָואלְט אַרֵיינְטְרָאגְן דֶעם אָרוֹן מִיט דִי לוּחוֹת אִין קָדְשֵׁי קָדָשִׁים אָבֶּער דִי טִיהְרְן הָאבְּן זִיךְ פַארְשְׁלָאסְן אוּן זִיךְ נִישְׁט גֶעוָואלְט עֶפְעֶנֶען, הָאט שְׁלֹמֹה הַמֶלֶךְ גֶעזִינְגֶען פִיר אוּן צְוָואנְצִיג גֶעזַאנְגֶען פַאר דֶעם אוֹיבֶּערְשְׁטְן, אָבֶּער עֶס הָאט נִישְׁט גֶעהָאלְפְן.

הָאט שְׁלֹמֹה הַמֶלֶךְ וַוייטֶער אוֹיסְגֶערוּפְן "עֶפְנְט אֵייךְ טוֹיעֶרְן לְכָבוֹד דֶעם בַּאשֶׁעפֶער" אוּן דִי טִיהְרְן הָאבְּן זִיךְ נִישְׁט גֶעעֶפְנְט.

הָאט שְׁלֹמֹה הַמֶלֶךְ וַוייטֶער גֶעזָאגְט: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, גֶעדֶענְק דִי גוּטֶע מַעֲשִׂים אוּן דִי גְרוֹיסֶע זְכוּתִים פוּן מֵיין פָאטֶער דָוִד", הָאבְּן זִיךְ גְלֵייךְ גֶעעֶפְנְט דִי טוֹיעֶרְן, הָאבְּן אַלֶע

אִידְן גֶעזֶעהְן און זִיךְ קְלָאר אִיבֶּער גֶעצֵייגְט אִין דִי גְרוֹיסְקֵייט און צִדְקוּת און קְדוּשָׁה פון דָוִד הַמֶלֶךְ.

דָוִד הַמֶלֶךְ הָאט גֶעמַאכְט דִי סֵפֶר תְּהִלִים, כְּדֵי יֶעדֶער אִיד אִין יֶעדֶע צֵייט זָאל זִיךְ קֶענֶען אוֹיסְגִיסְן זֵיין הַארְץ צוּם הֵיילִיגְן בַּאשֶׁעפֶער, סֵיי אִין אַ צֵייט פון שִׂמְחָה און סֵיי חַס וְשָׁלוֹם בֵּיי אַ זְמַן פון צַעַר, דִי סֵפֶר תְּהִלִים אִיז מְסוּגָל אוֹיף אַלֶע יְשׁוּעוֹת און רְפוּאוֹת, און וֶוען אֵיינֶער אִיז חָלִילָה נִישְׁט גֶעזוּנְט אָדֶער עֶר הָאט אַ אַנְדֶערֶע צָרָה זָאגְט מֶען דִי סֵפֶר תְּהִלִים, און מִיר בֶּעטְן אַז עֶס זָאל זֵיין גֶערֶעכְנְט פַּארְ'ן אוֹיבֶּערְשְׁטְן "כְּאִילוּ אֲמָרָם דָוִד הַמֶלֶךְ עָלָיו הַשָּׁלוֹם".

דָאס תְּהִלִים'ל אִיז מִיטְגֶעגַאנְגֶען מִיט דִי אִידִישֶׁע קִינְדֶער אִין אַלֶע דוֹרוֹת, אִין בֵּית הַמִקְדָּשׁ הָאבְּן דִי לְוִיִם גֶעזִינְגֶען תְּהִלִים פַּארְ'ן בַּאשֶׁעפֶער, יֶעדְן טָאג בֵּיים מַקְרִיב זֵיין קָרְבָּנוֹת, און אוֹיךְ הֵיינְט וֶוען מִיר הָאבְּן לֵיידֶער נִישְׁט קֵיין בֵּית הַמִקְדָּשׁ אִיז אַ גְרוֹיסֶער חֵלֶק פון אוּנְזֶערֶע תְּפִילוֹת פון יֶעדְן טָאג און פון שַׁבָּת און יוֹם טוֹב אִיז גֶענוּמֶען פון סֵפֶר תְּהִלִים.
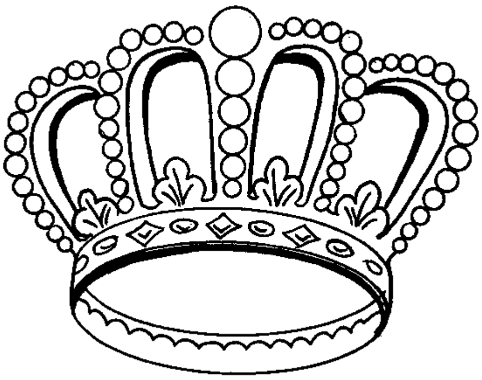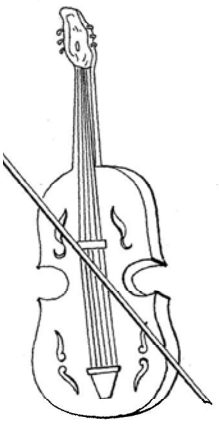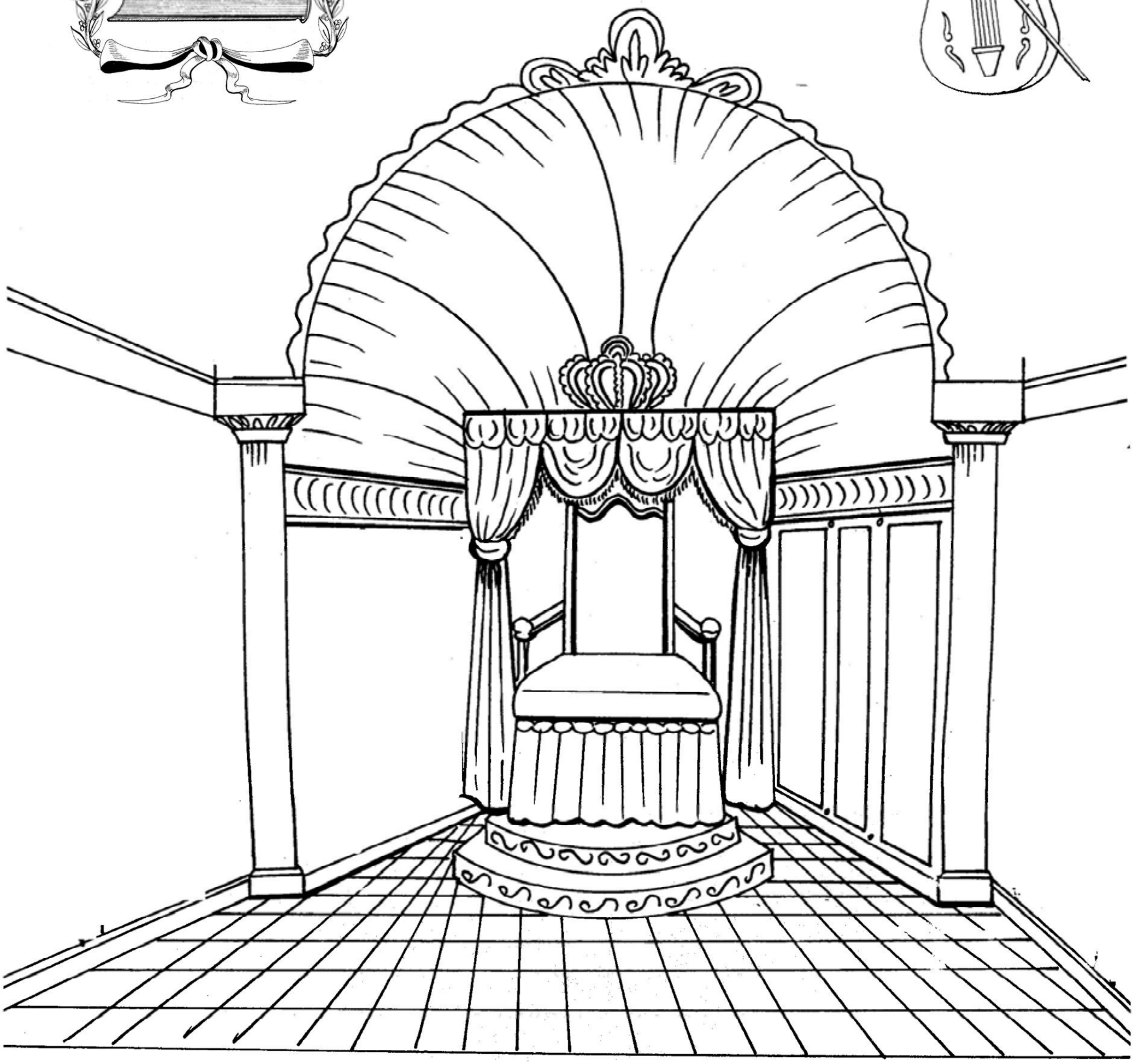
דָוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיָּם